

[Justitsministeren.]

plejeudvalg udarbejdet Forslag, der gaar ud paa, at Højesteretsdommene skal indeholde Oplysning om de forskellige Meninger under Afstemningen uden Angivelse af Dommernes Navne, men med Oplysning om Stemmetal, altsaa en Slags offentlig Votering under Anonymitetens Slør.

Jeg er da heller ikke i Tvivl om, at dersom det nu, som jeg haaber, skulde lykkes at faa indført offentlig Votering ved den danske Højesteret, vil Retten, naar Regelen har virket i en Aarrække, ligesom den norske Højesteret erkende, at Indførelse af offentlig Votering styrker Tilliden til Domstolen og er til Gavn for den Retsudvikling, der finder Sted gennem Retspraksis.

Men endelig maa jeg til Støtte for Indførelse af offentlig Votering i Højesteret fremføre et meget vigtigt Argument. Offentlig Votering i Højesteret er nemlig i Virkeligheden en logisk Konsekvens af den gældende Forfatning med den Myndighed og den overordentlige Magtstilling, som den tillægger Højesteret. Thi Højesteret kan ikke alene suverænt tilsidesætte Administrationens Afgørelser og afgrænse Administrationens Omraade efter sin Fortolkning af den gældende Ret ganske uanset, om den parlamentariske Minister har baade Rigsdag og Befolkning med sig. Men Højesteret hævder endog den Opfattelse — i hvilken jeg ganske vist ikke er enig —, at den kan tilsidesætte en af Rigsdagen paa den af Loven angivne Maade vedtagen og af Kongen stadfæstet Lov, hvis dens Indhold efter Højesterets Mening strider mod Grundloven.

Vor Forfatning foreskriver, at Administrationens øverste Chefer, hvor de selv eller endog paa Kongens Vegne med hans Underskrift handler indenfor deres eget Omraade, har det fulde Ansvar for enhver Handling og kan kræves til Regnskab af Folkerepresentationen. Vor Lovgivningsmagts Behandling af Sagerne foregaar gennem offentlige Forhandlinger, offentliggjorte Betænkninger og offentlig Begrundelse af de forskellige Standpunkter; saa at enhver har Adgang til hele Materialet baade til Kritik og Oplysning. Men hvor urimeligt vilde det saa ikke være, at hvor det derimod drejede sig om Højesterets Afgørelser, der skulde Ordningen være en saadan, at Befolkningen, Retsvidenskaben, Praktikere, Lovgivere og underordnede Dommere var forhindret i at faa Oplysning om, hvad det egentlig er, Højesteret begrunder sine Afgørelser med. Derfor er Indførelse af offentlig Votering en logisk nødvendig Konsekvens af vor For-

fatning. Heri er jeg enig med fhv. Justitsminister Steincke.

Jeg kunde anføre flere Grunde for, at offentlig Votering bør indføres, men jeg tror, det allerede anførte maa være tilstrækkeligt. Desuden er ikke blot fhv. Justitsminister Steincke og jeg enige heri, hvilket ikke er mærkeligt, men i hvert Fald de to sidste Justitsministre af Venstre, de Herrer Højesteretssagfører Fritz Bülow og Byretspræsident Rytter, er sagligt og fagligt overbevist om, at offentlig Votering bør indføres i Højesteret, og at det ikke kan vare længe, før det sker. Det bør ske straks. Der er intet at betænke sig paa, skulde man mene, i et Spørgsmaal, hvor de fire sidste Justitsministre, Bülow, Rytter, Steincke og Zahle, samt — for at tage muligt kommende med — Christmas Møller, Pürschel og Sven er enige. Hermed har jeg sagt, hvad jeg paa nærværende Tidspunkt ønsker at fremføre angaaende Spørgsmaalet om offentlig Votering.

Derefter kommer jeg til Spørgsmaalet om *Højesterets Deling*.

I Forbindelse med Forslaget om offentlig Votering er der i Folketinget blevet vedtaget en anden vigtig Ændring vedrørende Højesteret, en Ændring, som gaar ud paa at forandre den nugældende Bestemmelse, hvorefter der normalt skal deltage mindst 9 Dommere i Afgørelsen af en Højesterets-sag, saaledes at det fremtidig kun skal være nødvendigt, at der deltager 5 Højesteretsdommere; dog skal Højesteretspræsidenten kunne bestemme, at der i Afgørelsen af en Sag skal deltage mindst 9 Dommere, naar Hensynet til Sagens Karakter taler derfor. Ved denne Ændring vil det blive muligt for Højesteret at arbejde i 2 Afdelinger. Det er min Overbevisning, at der for adskillige Højesteretssagers Vedkommende ikke er nogen rimelig Grund til at kræve, at et saa stort Antal Højesteretsdommere som 9 skal deltage i Afgørelsen, en Ordning, der vistnok heller ikke har noget Sidestykke i Udlandet, hvor man hyppigst kun kræver 5 eller 7 Højesteretsdommeres Deltagelse.

Vedrørende *Domstolenes Organisation* skal jeg endvidere nævne Forslaget til § 6 om, at Landsretterne i borgerlige Sø- og Handelssager i 1ste Instans kan bestemme, at Retten skal tiltrædes af to sø- eller handelskyndige Dommere. Regelen bliver altsaa ikke obligatorisk, men kun fakultativ, hvilket stemmer med begge Tings Vedtagelse i 1928—29 og det staaende Retsplejeudvalgs Indstilling.

I denne Forbindelse er der ogsaa Grund til at nævne Forslaget til § 9, som gaar ud paa, at de søkyndige Medlemmer af Sø- og